

GAZETA W. KRAJSTWA POZNAŃSKIEGO

PRZEDPŁATA:

ćwierćrocznie dla miasta Poznania 1 Tal.
20 Sgr. na całe Prussy 2 Tal.

INSERATY:

1 Sgr. 3 Fen. od wiersza na 1/2 szerokości
przyjmują się tylko w Ekspedycyi.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamieński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości Gaz. W. Ks. Pozn.

Londyn, 6. Października. — Z Nowego Jorku donoszą pod d. 26 z. m., że Burnside stanął w miejscu, w którym może wstrzymać konfederatów od ruchu skrzydłowego. Położenie Rosenkranza polepszyło się. Meade z swoją armią naprzód ruszył. Richmond zostaje bez obrony wskutek wysłanych posiłków generałowi Braggowi.

Hanower, 6. Października. — Synod został zagajony przez ministra Lichtenberga i wybrał hr. Beningsena prezesem.

Frankfurt n. M., 6 Październ. — Senat zezwolił na założenie filialnego banku darmstadckiego w naszym mieście dla handlu i przemysłu.

Berlin, 7. Października. — Najj. Pan raczył wynieść do stanu szlacheckiego pozasłużbowego generał-porucznika Jana Andrzeja Fryderyka Stiehle w Berlinie.

Berlin, 6. Października. — W tych dniach ma przybyć do Baden-Baden król Belgów i widzieć się z królem pruskim. Król Belgów podobno spowodowanym został do tej podróży wskutek rozmowy, którą miał z następcą tronu pruskiego, podczas jego przejazdu przez Brukselę do Anglii i który mu pewnych miał udzielić ważnych wiadomości.

— Prezes ministerstwa pan Bismark wrócił z Pomeranii do Berlina i dziś w południe ma się odbyć narada ministeryalna, gdyż pan Bismark wyjedzie w tych dniach do Baden-Baden.

— Krzyżowa gazeta donosi, że król Jmć wydał rozkaz gabinetowy do ministra wojny, aby podczas nadchodzących wyborów oficerowie i żołnierze armii nie na drodze służbowej brali udział w wyborach.

— W niedzielę przyszła o godzinie 12. deputacya do Schulze Delitzscha w Poczdamie, celem doręczenia mu zebranego przez jego przyjaciół funduszu na utrzymanie jego niepodległe, aby mógł czas swój poświęcać dobru klas pracujących. Fundusz ten wynosić ma 50,000 tal., który pokryto do tego dnia przez podpisy do wysokości 47,000 talarów. Na czele deputacyi, która panu Schulze Delitzsch doręczyła tę sumę, stał prezes Lette, jako przewodniczący w deputacyi stanowej kongresu ekonomicznego i centralnego towarzystwa założonego w celu podniesienia pomysłności klas robotniczych. Pan Lette oświadczył panu Schulze Delitzschowi, że przyjęcie powinien ten dar z dwóch względów, raz, że tylko w ten sposób może się niezawisłe poświęcać wielkiemu zadaniu około dobra ludu niemieckiego, powtóre, że jako mąż stanu dobrze to pojmie, iż w Niemczech za przykładem Anglii umięją równie zabezpieczać działalność mężów, którzy poświęcając dla swych ziomeków swe prace narażają swoje i swojej familii utrzymanie. Pan Schulze Delitzsch oświadczył, że po długiej walce z sobą przyjmuje dar sobie ofiarowany ale w formie, aby fundusz ten zostawał w łączności z rzeczywistym celem założonym i dla tego uprasza o pomoc i radę swych przyjaciół w tej mierze na przyszłość. Przy oddaniu mu rzeczonych funduszu, ofiarowano mu album stósownie przyozdobione na pamiątkę wdzięczności stanu rzemieślniczego.

— Frankfurter Journal donosi z Berlina, że rząd pruski domaga się wydania redaktorów dziennika Frankf. Latern Stolzego i Schalka, których sądy pruskie skazały na kilkumiesięczne więzienie za obrazę majestatu. Rząd zwrócił się do rządów niemieckich, aby na mocy artykułu 4. uchwały bundestagowej z dnia 26. Stycznia 1854 r. tych redaktorów wydały. Artykuł rzeczony brzmi jak następuje: wydanie nastąpi na wniosek kompetentnego sądu lub jeżeli chodzi o schwytywanie zbiegłego więźnia, dopełni tego władza administracyjna owego zakładu więziennego i wyda go władzom sądowym lub policyjnym okręgu, w którym obwiniony się znajduje. Większa część rządów dała odmowną odpowiedź.

— Krzyżowa gazeta zaprzecza, ażeby prezes gumbińskiej rejencji pan Kries miał być postawiony na odstawce z powodu protestacyi, jaką założył miał przeciw rozporządzeniu ministra spraw wewnętrznych co do postępowania urzędników.

Królestwo Polskie.

Warszawa, 4. Października. — Do Gazety wrocławskiej piszą: rozkaz naczelnika miasta, daty onegdajszej, dostał mi się do rąk. O pięciu rozstrzelanych rzemieślnikach na placach warszawskich powiedziano, że śmierć ponieśli za ojczyznę. Podaną przezemnie wiadomość, jakoby dwóch z nich schwytano jako pospolitych przestępców, zbito ze strony właściwej. Rozkaz dzienny mówi o wszystkich pięciu straconych, że po bohatersku stali przed licznymi umundurowanymi katami, chociaż przez cały dzień poprzedni wycierpieli straszliwe tortury moralne; ofiarowano im łaski, opiekę i pieniądze, jeżeli wydadzą tych, od których odbierali polecenia. Potwierdzają ich stałość umysłu i spokojność wszyscy świadkowie naoczni.

— Edykt oberpolicmajstra, nakazujący właścicielom odbywać rewizye u swoich lokatorów, przyjęto z pogardą. Radzą sąsiadom osób uznanych za zdrajców, aby co spiesznej wynosili się z sąsiedztwa niebezpiecznego, aby nie cierpieć, skoro tamtych spotka wcześniej czy później kara zasłużona.

— Wyszło zawiadomienie, że rząd moskiewski zamierza rospisać kontrybucyą na kraj, a na samą Warszawę ma przypaść na zapłacenie 1,500,000 zł. Zakazano ją płacić. Dalej w rozkazie znajduje się obwieszczenie, że wielu zapłaciło podatek na nich rospisany, po napomnieniu ich jako zalegających. Nie podano ich nazwisk do wiadomości publicznej, tylko przestrzeżono. Gdy zaś się naprawili, nie unikają inni z nimi styczności. Poznać to mogą po terazniejszym z nimi postępowaniu. Mogą się przekonać więc, że dozwoleństwo doszło innym na drodze organizacyi.

— Wymieniono nazwiska ojca i dwóch synów Temkinów, którzy podatku odmówili. Są to jedyni, którzy przybyli z Rosyi i tu osiedli i niechęć płacić podatku narodowego. Nakoniec powiada rozkaz dzienny, że drukarz Jaworski bez dołożenia oporu sprzedał Moskalom swoją drukarnię na druk Dziennika Powszechnego i za to wyrokiem z dnia 29. Września za nieposłuszeństwo rządowi narodowemu i jako odstępcą skazanym został na utratę praw obywatelskich i na wygnanie z kraju.

— Co się tyczy kontrybucyi, o której wspomina rozkaz dzienny, dowiedziałem się w kołach gubernialnych, że ta wkrótce ma być rospisaną. Kontrybucya ta ma wynosić jeden procent od dochodu, który atoli ma ocenić policya.

— Na rogach ulic warszawskich czytamy obwieszczenie, w którym ofiarowano 5000 zł. nagrody temu, kto zwróci klejnot zaginiony jednemu mieszkańcowi w pałacu Zamoyskiego. Klejnot ten miał 8 większych brylantów, z których jeden dochodził wielkości tureckiego orzecha.

— W domach przy Marszałkowskiej ulicy i przyległych rozkwatowali się Moskale. Na kolei żelaznej jeszcze nie zamówiono wozów, na transport wojska ku galicyjskiej granicy. Poprzednie pogłoski opiewały, że po 2000 żołnierzy na raz dziennie mają przewozić ku granicy austriackiej.

— Dzisiejsze wiadomości z teatru wojny przynoszą nam najprzód bliższą choć niezupełnie jeszcze dokładną wiadomość o potyczce w krakowskim w okolicy Lelowa d. 30. Września, oraz pod Nowym Stawem i Niemcami w dniu 24. Września; dalej o utarcze w podlaskiem pod Wolą-Okrzejską między Demblinem a Zelechowem w d. 26. Września; nakoniec niedokładne doniesienie o świeżej potyczce nad koleją warszawsko-petersburgską w mazowieckiem o kilka mil od Warszawy, stoczony 30. Września.

Pomyślna potyczka w okolicy Lelowa w krakowskim, a właściwie między Lelowem a Szczekocinami 30. Września przez oddziały Chmielińskiego, Zaremby i Ottona stoczona, była jednak dosyć krwawą. Ze strony polskiej zginęło 30 ludzi, między nimi dowódca jednego z walczących oddziałów odważny Otton (pseudonim). Moskale jednak daleko większą stratę ponieśli. W czasie potyczki oddział Zaremby (dawniej Iskry) wszedł chwilowo w nieporządek, lecz następnie zebrał się i uporządkował. Moskale zażądali posiłków z okolicznych załóg.

O potyczce w lubelskiem w dn. 24. Września stoczony pod Nowym Stawem i Niemcami mamy bliższe i dokładniejsze doniesienia. Według nich, oddział Cwieka, którym dowodzi dziś kapitan Walery Kozłowski, uderzył pod Nowym Stawem niedaleko Lubartowa na północ Lublina, na oddział moskiewski złożony z dwóch kompanij piechoty i pół sotni

kozaków, oddział ten pobit straciwszy 13 poległych i ścigał go aż do wsi Niemce, leżącej na drodze z Lublina do Lubartowa; lecz w tem miejscu przybyło z Lublina na pomoc Moskalom 8 rot piechoty, przeto Kozłowski cofnął się, a odwrót ten wykonał pomyślnie i bez szkody.

W podlaskiem oddział konny Grzymały, stanowiący właściwie eskortę jego jako naczelnika sił województwa podlaskiego, stojący w okolicy Okrzei, rozbił pod Wolą-Okrzejską kilkudziesięciu kozaków, ubiwszy im kilku ludzi, a za nim nadeszła piechota moskiewska, cofnął się w porządku. Kilku od niego odłączonych jeźdźców zaalarmowało przypadkowo twierdzę Demblin (Iwangorod) i uszło następnie licznej pogoni.

O znacznej potyczce stoczonej d. 30. Września blisko drogi żelaznej warszawsko-petersburskiej, to tylko wiemy z wiadomości przez Warszawę dziś nadeszłej, iż stoczył ją podobno oddział Jankowskiego w stanisławowskim zwykle działający, że potyczka była krwawa i z obu stron wielu było poległych.

W ogóle mimo wielokrotnych porażek, siły polskie nie zmniejszą się; w miejsce poległych stają nowi walczący i bój toczy się zacięcie. Wymienimy tu niektóre hufce działające ciągle w różnych województwach Kongresówki. Siły polskie w podlaskiem i w lubelskiem są dosyć znaczne. W podlaskiem i w części mazowieckiego działa teraz 4ry oddziały piesze: Jankowskiego, Krysińskiego, Lutyńskiego i Zaczka, który to ostatni objął dowództwo nad oddziałem podpułkownika Adama Zielińskiego, gdy ten przed parą tygodniami mianowany został naczelnikiem sił województwa podlaskiego w miejsce podpułkownika Grzymały, który na własne żądanie otrzymał urlop. Oprócz tego jest w podlaskiem 9 małych oddziałów żandarmeryi konnej i kilka małych oddziałów żandarmeryi pieszej, oddających wielkie usługi powstaniu. W lubelskiem jest 3 znaczniejsze oddziały z piechoty i jazdy złożone: Cwieka, którym dowodzi Kozłowski, Rudzkiego i Wierzbickiego, nadto parę oddziałów żandarmeryi konnej. O oddziałach w krakowskiem czynnych mówiliśmy niedawno. W kaliskiem, gdzie teraz naczelnikiem sił wojewódzkich jest pułkownik Kopernicki, działa także kilka huców pieszych i konnych: Słupskiego, Matusiewicza, Parczewskiego i inne. W mazowieckiem, gdzie naczelnikiem sił województwa jest pułkownik Michał Zieliński, czynnych jest również kilka oddziałów: między innymi Żychlińskiego dzieci warszawskich, Szumlańskiego, Bronisławskiego, Skowronskiego. O oddziałach działających w płockiem mniej wiemy, a naczelnikiem tam sił wojewódzkich jest pułkownik Raczkowski. Najznaczniejsze może siły polskie są w województwie augustowskiem gdzie było także chwilowo kilka oddziałów z Litwy. Między innymi działają tam oddziały: pułkownika Aleksandra Landera, majorów Ostrogi, Gleba, Wiktora Hłaski, Micewicza, Pawła Brandta, Ignacego Kołyski. W sandomirskiem są oddziały Eminowicza, który pełni obowiązki naczelnika sił w tem województwie, i Rudowskiego, prócz małych oddziałów żandarmeryi.

Natężony ucisk do najwyższego stopnia ze strony moskiewskiej, trwa ciągle w Warszawie i w całej Kongresówce, podobnie jak w Litwie na Wołyniu, Podolu i Ukrainie. W Warszawie aresztują Moskale za najmniejszym pozorem lub bez pozoru w domach i na ulicach. Według listów z 1. Październia, przez nas otrzymanych, a których już zamieścić niemożemy, aresztowano tam w tym dniu wiele osób w mieście i na przedmieściach. Oficerowie napadają po ulicach na przechodzących, rewidują ich i więżą.

Z prowincyj donoszą o ucisku i gwałtach moskiewskich: w podlaskiem uwieźli świeżo wielu właścicieli ziemskich po wsiach, a z niektórych dworów pobrali prócz właściciela wszystkich mężczyzn; w krakowskiem Czengiery i Gawryłów, pierwszy w kieleckiem i jędrzejowskiem, drugi w proszowskiem, powiększyli także w ostatnich dniach liczbę aresztowanych; Gawryłów z wyprawy pod Działoszyce przyprowadził do Proszowic kilku jeńców, ale nie wziął ich na placu boju lecz spokojnych obywateli pochwytał po wsiach i miasteczkach i trzyma ich w ścisłem więzieniu w Proszowicach. Gdy coraz większą liczbę Polaków prowadzą Moskale do więzień, innych wywożą w głąb Rosyi i na Sybir: przed kilku dniami wywieźli Moskale, jak nam doniósł korespondent, 400stu więźniów politycznych z cytadeli warszawskiej koleją petersburską, jednych przeznaczonych na Sybir, drugich do twierdz, innych w żołdacy do rot karnych.

Po zupełnem złupieniu i zrabowaniu Litwy, łupi teraz rząd moskiewski Ukrainę, Wołyn i Podole; nałożył tam także, jak wiadomo, na właścicieli ziemskich wielką kontrybucję, która wynosić miała według ukazu 10 pct. od dochodu czystego, a wistocie władze moskiewskie zdzierają po 20 i 30 od sta od dochodu brutto, to jest więcej nieraz jak cały dochód czysty, prócz tego wymuszają podatki. Gdy zaś właściciele nie są w stanie zapłacić odrazu takiej wielkiej sumy wśród dzisiejszych okoliczności, albowiem jedni są zrabowani przez żołnierstwo i hajdamaków, a wszyscy prawie bez żadnego dochodu z ziemi z powodu już to trudności sprzątnięcia zbóż, już to wielkiej drogociny robotnika,—przeto władze moskiewskie sekwestrują ich ruchomy majątek i inwentarze, oddając je w dozór włościanom, a po pewnym terminie licytują i sprzedają za bezcen. Przypomnieć tu musimy, iż rząd moskiewski wydał niedawno ukaz darujący włościanom ziemię przez nich posiadaną, która jednak nie była własnością rządu moskiewskiego; właściciele oddali ją wprzód włościanom za własność na polecenia rządu narodowego, który zapowiedział dekretem indemnizację właścicieli z ogólnych funduszów narodowych; lecz rząd moskiewski darując cudzą własność, nie myśli nawet o indemnizacji.

Warszawa, 26. Września. — Moskale popełniwszy straszny gwałt 19go t. m., popełniają nowe, aby jakimkolwiek pozorem pierwszy gwałt zasłonić, ujrawszy, że oburzył Europę. Ustanowili dwie komisje: jedną mającą badać i sądzić niewinnych mieszkańców obu domów hr. Zamoyskiego, których Moskale uprowadzili powiększej części skrepowa-

nych do cytadeli, dopełniając wówczas bezprawia; druga komisja ustanowiona jest nad domami skonfiskowanemi. Chociaż Moskale wiedzą najdokładniej, iż zamach na Berga popełniły osoby na ulicy będące i na to mają dowody, chociaż także w domach nic nieznalezione, usiłują jednak rzucić jaki pozór winy na mieszkańców i właścicieli domów, aby swoją grabież i gwałt czemkolwiek zakryć. Przeciwno składaniu świadectw, iż strzał do Berga był dany z ulicy i ztamtąd rzucone granaty, zabezpieczył się rząd moskiewski dzięk rozporządzeniem, iż wszyscy świadkowie zamachu będą karani jako współwinni, jeżeli sprawca nie jest schwytyany; przeto gdyby teraz kto oświadczył, że widział jak się odbywał zamach, jak rzucono granaty z ulicy, skazał by go rząd moskiewski jako współwinnego. O każdym zamachu mogą dziś powiedzieć Moskale co im się podoba, potępić kogo zechcą, zabroniwszy owem rozporządzeniem składania wiarogodnych świadectw przez naocznych świadków.

Komisja nad mieszkańcami domów poleciła hr. Stanisława Zamoyskiego przenieść z gmachu cytadeli, w którym więżą wszystkich uwiezionych mieszkańców zrabowanych domów, do 10. pawilonu cytadeli; komisja zaś nad domami skonfiskowanemi rozsiewa bezczelne fałszywe pogłoski, że w domach tych było siedlisko rządu narodowego, skład broni, (gdyż znaleziono jeden rewolwer u siostry oficera służącego w wojsku rosyjskiem, której tenże dał do schowania); dalej, że tam robiono bomby itd. Wszystko to jest najzupełniejszym fałszem i najwidoczniejszą nieloicznością; bo gdyby tam było jakieś siedlisko rządu narodowego lub jakiś skład broni, to nikt nienaruszałby przecież miejsca tego robiąc w pobliżności zamach na Berga. Ale Moskale nie cofają się przed użyciem najoczywistszego fałszu, idzie im tylko o rzucenie pozoru obwinienia. Przy sposobie postępowania moskiewskiego i skrytem ich śledztwie, najfałszywsze, najnieloiczniejsze zarzuty, ogłaszane są za udowodnione; bo któż zabroni Moskalom twierdzić, że w pałacu hr. Zamoyskiego lub w domu do niego należącym, znaleźli wszystko to co im się podoba znaleźć. Opowiadano mi np. jeden następujący fakt i to zupełnie z autentycznego źródła. Pewien pułkownik moskiewski przybył do swego znajomego i na dowód, że odkryto siedlisko rządu narodowego w pałacu Zamoyskich, zaczyna mu czytać znalezione rękopism, w którym było co następuje: kwestorowie mieli obowiązki taki a taki, edytlowie taki a taki, dyktator taki a taki, liktorowie itd. Według tego pułkownika miał to niby być skreślony program władzy rewolucyjnej; tymczasem były to po prostu notatki jakiegoś ucznia gimnazjum o urzędach dawnej Rzeczypospolitej rzymskiej, to jest po prostu skrypt gimnazjasty, z tak zwanych *antiquitates Romanorum*. Na zasadzie podobnych dokumentów wyrokują członkowie komisji śledczej!

Od kilku dni chodziła fałszywa pogłoska o zabiciu znanego Drozdowicza, ajenta moskiewskiego, dziś jednak opowiadają to za rzecz pewną; miał być pchnięty sztyletem w samej bramie ratusza. Pogłoska ta jednak potrzebuje potwierdzenia.

Wczoraj w nocy aresztowano: Gerwazego Gzowskiego, Jana Musiałowicza wraz z żoną i panią Żebrowską. Wszystkie odstawiono do cytadeli.

Warszawa, 1. Października. — Mimo dekretu rządu narodowego, zakazującego dalsze wydawnictwo Dziennika Powszechnego, pismo to przecież dziś wyszło, nie od rzeczy będzie wyjaśnić Wam, jakim się to sposobem stało. Jaworski, dotychczasowy nakładca tego pisma, któremu kontrakt z dn. 1. b. m. upłynął, pod żadnym warunkiem dalszego wydawnictwa podjąć się nie chciał; zamierzono więc użyć drukarni bankowej lub komisji rządowej sprawiedliwości wszakże żadna z tych drukarni nie posiada ani pras odpowiednich ani dostatku czcionków. Rząd więc w nowe wszedł układy z p. Jaworskim, który chcąc się pozbyć natrętnego nalegania, zaprojektował, aby drukarnią od niego zakupić, przyjęto propozycją i zapłacono Jaworskiemu rsr. 25,000. Drukarnią tę połączone z drukarnią komisji sprawiedliwości, nadzór powierzono dotychczasowemu zawiadowcy tej ostatniej drukarni, Wiktorjanowi Noakowskiemu i płacę z 2000 na 6000 złp. mu podwyższono. Sobieszczański, starszy censor i zarazem redaktor Dziennika, podał się do dymisji; za karę pozbawiono go emerytury, a miejsce jego zajął Pawliszczew urzędnik do szczególnych poruczeń przy namiestniku, poprzednio naczelnym prokurator rządzącego senatu. Z współpracowników dotąd jeden tylko wziął dymisją, kilku zecerów potajemnie umkło, innym płacę zdwojono, z zagrożeniem wszakże, że jeżeliliby który poważił się wydalić, natychmiast pod sąd wojenny oddanym będzie. Takie środki zapobiegły chwilowo upadkowi Dziennika, trudno jednak spotnać się z tem pismem, bo wszyscy zaprzestali prenumerować je, a rozkoszycieli dziś w kilku miejscach niegrzecznie uczestwowano.

Nie dziwi nas bynajmniej, że niektóre dzienniki zagraniczne podejrzewają wiarogodność wieści o barbarzyńskich wybrykach żołdactwa moskiewskiego przesyłanych, trzeba naoczny być świadkiem tego co się tu dzieje, aby uwierzyć. W dniu 29. b. m. kilku oficerów w najbrutalniejszy sposób zaczęło dwunastoletnią Maryannę Żaboklicką, córkę urzędnika straży skarbowej pod Nr. 1860 przy ulicy Zakroczymskiej zamieszkałego; przekłęknioma dziewczyna przyspieszyła kroku, jeden z napastników pobiegł za nią z dobytym pałaszem i w chwili, kiedy wchodziła w bramę domu, tak silnie ciał w nogę, że kości od pięty aż po palce mocno jej strzaskał, życie biednej tej dziewczyny dotąd w niebezpieczeństwie, a jeżeli się wyleczy, w każdym razie w ciężkiem pozostanie kalectwie.

W zeszyły poniedziałek Józef Dangieli właściciel dóbr Wola Gołkowska pod Piaseczną w powiecie warszawskim, napadnięty został przez oddział dragonów i bez najmniejszego powodu zarąbany na miejscu, podczas kiedy ludzi swoich przy wybieraniu kartofli doglądał; oprócz niego zarąbano kilku włościan pracą rolną zajętych.

W dniu 29. b. m. Józef Kłossowski były patron przy trybunale cywilnym w Radomiu, ostatnio naczelnik wydziału cywilnego komisji rzą-

dowej sprawiedliwości, udając się do własnego majątku w gubernii Radomskiej położonego, około godziny 7. wieczorem pod wsią Mrokowem nieopodal od miasta Turczyna, napadnięty został przez dragonów, z których jeden z pistoletu pierś na wylot mu przestrzelił, a inni pałaszami porabiali. Z Mrokowa posłano natychmiast sztafetę do Warszawy po doktora Freja, oberpolicmajster jednak odmówił wydania paszportu, a kiedy następnego dnia doktorowie Frej i Helbich po zalatwieniu wszystkich formalności paszportowych, udali się do Mrokowa, pomoc wszelką już była spóźniona, bo Kłossowski na kilka minut przed ich przybyciem ducha wyzionął.

Dzisiejszej nocy aresztowano Marcelego Pawłowskiego adwokata przy sądzie apelacyjnym i Aleksandra Pawłowskiego patrona trybunału.

D. P.

Warszawa, 2. Października. — Gdziekolwiek policja lub oficerowie gwardyi pełniący służbę policyjną w Warszawie znajdują niezamkniętą na klucz bramę domu, karzą sżrafem 50 rsr., wstawiając egzekucję. Kto ma pieniądze płaci jak dostanie egzekucję, ale było kilka zdarzeń z niezamożnymi osobami i te są smutne. Jeden taki właściciel małego drewnianego domu na bocznej ulicy, niemający nawet za co utrzymać stróża, siadywał sam na bramie, ale kiedyś udało się policji wpaść w chwili tej właśnie, kiedy oddalił się nieco. Skazano go na zapłacenie 50 rs. i posłano 6 żołnierzy na egzekucję; właściciel miał ledwie kilka złotych na utrzymanie rodziny dość licznej, a tu za godzinę przysyłają jeszcze czterech żołnierzy, za drugą godzinę jeszcze ściu. Dzień zeszedł na próżnych staraniach; na drugi dzień przysłano 30 żołnierzy, którzy tem bardziej mścili się, że im nie płacono egzekutnych pieniędzy 15 gr. na człowieka. Nareszcie właściciela wsadzono do aresztu. Po długich staraniach i protekcjach nieszczęśliwa żona ledwie na trzeci dzień wyprosiła, że puszczono jej męża, objaśniając, że jeżeli będzie w areszcie trzymany, to przecie nie będzie w stanie starać się o pieniądze. Częścią od znajomych, częścią ze składek miłosiernych osób zebrał biedak karę 50 rubli i kilkadziesiąt złpól. egzekutnego żołnierzom i wrócił do swego ubożego domku zrujnowanego zupełnie.

Aresztowania są bardzo liczne. Dn. 26go b. m. aresztowano: Gerwazego Gzowskiego urzędnika z bióra ordynacji Zamojskich; Jana Musiałowicza, urzędnika z kolei warsz. - wiedeńskiej, jego żonę i wychowanicę. Aresztowano także panią Żebrowską, właścicielkę domu przy ulicy Mokotowskiej. Była także rewizya u PP. Kanoniczek na ulicy Senatorskiej, gdzie wzięto jakąś guwernantkę, której nazwiska nie wiem. Dziś uwolniono z cytadeli kilku urzędników kolei warszawsko - wiedeńskiej.

Z placu boju słycać tylko niepewną wiadomość o jakiejś pomyślnej dla nas potyczce między Łowiczem i Kutnem.

Cz.

Radom, 23. Września. — W Radomiu jak i w całym kraju Moskale do najwyższego stopnia nateżyli ucisk; wszystkie prawie więzienia przepelnione. Kryminalistów zwykłych przenieśli Moskale do klasztoru Bernadynów, a więzienie kryminalne napełnili więźniami politycznymi, z którymi srodze postępują.

Trzy już transporta tych ofiar różnego stanu i wieku wyprawili ztąd Moskale w głąb Rosyi jednych do robót ciężkich na Sybir, drugich na wygnanie, innych nakoniec do rot karnych orenburskich. Iszy transport wysłany dnia 9. Kwietnia składał się z 140, drugi 16. Maja z 76, trzeci 17. Lipca z 42, a pomimo to jeszcze przeszło 200 znajduje się w więzieniu. Liczbę tę powiększył świeży transport z Kielc dn. 1. Września przybyły. Samych księży jest uwięzionych 10, a mianowicie Telesfor Zaborek gwardyan tutejszych Bernadynów, ks. Paulin Domański i Roch z tegoż klasztoru, ks. Szymański prefekt szkół żeńskich, proboszcz z Lissowa, Petrykoz i kilku z innych parafij. Z właścicieli ziemskich, których tu jest w więzieniu do 30, wymienię Krygiera z Bznowa, Prendowskiego z Mirca i Józefa Jakubowskiego z Falkowa; ten ostatni wzięty został z 3ma synami: Kazimierzem, Bolesławem i Stanisławem. Aby tem więcej nieszczęśliwemu ojcu dokuczyć, zamknęli go nie w jednej z synami izbie, ale każdy siedzi oddzielnie. Pani Jakubowska żona i matka tych nieszczęśliwych, oraz wiele innych matek i żon przebywa w Radomiu, aby w czemkolwiek złagodzić los swych mężów i synów.

Oprócz obywateli jest znaczna liczba oficyalistów dworskich, mieszczan, rzemieślników i włóścian, a pomiędzy nimi kilkunastu Krakowiaków i Galicyan. P. Rytter (z Krakowa) człowiek dowcipny i wesoly, pomimo smutnego położenia swego, zyskał sobie tu ogólną sympatyę, a swym humorem osładza chwile innym więźniom.

Teraz słówko o członkach komisji. Dwie są w Radomiu komisye jedna śledcza, druga wojenna. W pierwszej przewodniczy pułk. Dobrowolski, w ostatniej Kazanowicz; do liczby członków należą: Gulewicz, Szyszkin, Senger (pułkownik dragonów). Zapytany raz w zaufaniu jeden oficer tutejszy rosyjski liberał prawy, co sądzi o dopiero wymienionych członkach, wyrzekł bez namysłu: »Jest li derewo na katorom, dostojni oni wisiet.« Szyszkin (major) indagował przez dni 15 nieszczęśliwego Wiśniewskiego, zadając mu straszne męki przy śledztwie. Wiśniewski jednak nikogo nie wydał i zginął mężnie d. 16. Lipca na szubienicy, pozostawiając sędziwą matkę, żonę i 4ro dzieci. Czterech ujętych z Wiśniewskim jeczy tu jeszcze w ciężkiem więzieniu. Jeden z nich jest Goldman, synowiec Goldmana niegdyś biskupa sandomierskiego, drugi Zamościcki. Goldmanów było dwóch braci u Wiśniewskiego, starszy poległ w śmiertelnym boju gdy byli otoczeni.

Przed miesiącem członkowie komisji śledczej uradzili, aby wszystkich obwinionych w ostatnich czasach o podburzanie włóścian, podpalanie, rabunki itp., zbrodnie kryminalne, a przez wójtów gmin i burmistrzów nadesłanych do więzienia uwolnić z pod dochodzenia sądu poprawczego. Kiedy dozorca więzienia gołosłownemu żądaniu pułkown. Sengera zadosyć uczynić nie mógł, nadeszła piśmienna odezwa komisji do sądu, na mocy której 17 zbrodniarzy takich wraz z odnośnymi aktami

sądowemi musiano wydać komisji, która niby dla dalszego śledztwa osadziła ich po celach razem z więźniami politycznymi; łatwo tu odgadnąć że haniebny ten wybieg, od dawna przez Moskwę u nas praktykowany, pragnie zużyć tych wyrzutków jako wiernych szpiegów, a następnie wynagrodzić wolnością.

Miasto nasze zawsze w dość znaczną załogę różnej broni żołdactwa jest zaopatrzone, 3000—4000 oprócz 2 secin kozactwa. Nie mogąc się pomieścić w koszarach zamiejskich, zajętych w części na lazareta i różne składy, zajmują więc dowolnie bez żadnych paletów kwaterekowych a nawet bez wiedzy magistratu, domy i podwórza w których są stajnie, na kwatery dla siebie. Ktoby się śmiał oprzeć temu, wyrzucają jego rzeczy i meble a lokal przemocą biorą. Jednemu kozakowi, w dniu 29. Sierpnia, podobno się strzelić blisko domu posesyi Leszczyńskich do ptaka, zapalona przybitka padła na poszycie słomiane stodoły, i od tego wkrótce tak gwałtowny powstał ogień, że stajnia, stodoła pełna zboża, tudzież dom przyległy mieszkalny stały się pastwą płomieni. Dzierzawca posesyi tej do Pana Boga tylko może iść ze skargą, choć ma kilkunastu świadków, że kozak tę szkodę mu zrządził.

Naczelnikowi wojennemu moskiewskiemu Uszakowowi podobało się urządzać z podoficerów moskiewskich policję miejską i uzbroić ich w kije, któremi pozwolił i zalecił im bić wszystkich, gdy więcej jak trzech rozmawiających na ulicy ujrzą. Nadto temuż panu życia i śmierci podobało się także wydać rozkaz, aby nikt po godzinie Sej wieczorem niechodził po ulicach, kiedy właśnie po skwarnych upałach każdy pragnąłby odetchnąć świeżem powietrzem. Od godziny więc 8. wieczór cała ludność Radomia jest uwięziona.

Cz.

Z nad Narwi, 20 Września. — Pospieszamy z doniesieniem o szczegółach utarczki świetnej dla oręza polskiego jaką przedwczoraj stoczono w województwie augustowskim nad samą granicą pruską.

Połączone oddziały Micewicza, Brandta i Millera postanowiły zrodić wyprawie wyprawę na posterunek objeszczyków moskiewskich stojący we wsi Wincencie przy tamecznej komorze celnej. W tym zamiarze dnia 18 Września odkomenderowano 400 strzelców pieszych i kosynierów tudzież około 100 jazdy pod dowództwem dzielnego kapitana Seweryna z poleceniem, aby z pierwszym brzaskiem dziennym wpadł do pomienionej wioski i wyrugował z niej objeszczyków. Ten zręcznie zaszedł Wincentę z dwóch stron, to jest od wioski Bieliki i Kozłowa, tak że jedna tylko droga pozostawała Moskalom do Prus, której niepodobna było osadzić, ponieważ wspomniona komora zaledwie o 200 kroków od granicy pruskiej jest oddalona. Piechota nasza nie działała w tej potrzebie, bo zadaniem wyprawy było wyciągnąć tylko Moskale głębiej w kraj od grnicy pruskiej. Ukryta więc piechota polska oczekiwała, dopóki nieprzyjaciel w liczbie 450 ludzi zaalarmowany przez garstkę naszej jazdy, nie wyjdzie ze wsi — a wtedy miała nań uderzyć.

O świcie tedy dzielne nasze wiarusy, zniosłszy bez wystrzału moskiewską placówkę, wpadli do Wincenty i natarli na struchlałych i wcale nie przygotowanych objeszczyków. Wówczas żołnierstwo moskiewskie poczęło uciekać: po większej części na nieosiodłanych koniach, z pałaszami tylko w ręku, mając »na czele« kilkunastu oficerów, z żalonym wrzaskim »spasi Boh« pędzili za granicę pruską. Co nie zdążyło przedrzeć, to wpływ rzucalo się przez rzekę; lecz 18 zginęło. Dziesięć koni, kilkadziesiąt karabinów, znaczna liczba siodel, parę centnarów prochu, nieco ładunków i różne inne rekwizyta wpadły w ręce naszych. Ponieważ zaś zgraja objeszczyków, w mniemaniu, że Polacy w wazkiej szyi Augustowskiego uie zdołają się ostać, obrała sobie Wincentę za stałe siedlisko, aby z niej wypadając mogła bezkarnie łupić sąsiednie wioski, co tym bardziej jej sprzyjało z powodu nader bliskiej granicy pruskiej; przeto nasi, chcąc tych łupieżkich objeszczyków na zawsze ztmąd wyrugować, zniewoleni byli, po wyparowaniu nieprzyjaciela spalić komorę, kordon i stajnie objeszczyków.

Ochłonawszy z przestachu, przeszli napowrót na terytorium Królestwa i udzeli na ów oddziałek jazdy, przed którymi uciekli byli do Prus; jazda ta cofała się według powyżej wspomnionego planu i Moskale szli za nią do wsi Kozły. Tu przyjęci zostali Moskale rzesistym ogniem przez zasadzoną piechotę i rąbani przez kosynierów, stracili 42 ludzi i w największym nieładzie pierzchnęli znowu do Prus, gdzie aż do chwili, w której to piszę, znaczny oddział moskiewski przebywa.

Po tej potyczce zwycięskiej, Brandt obawiając się, aby kolumny moskiewskie wysłane z Łomży i ze Szczuczyna nie otoczyły go, ruszył w inną okolicę dając rękojmie tem świetnem zwycięstwem, że i w pochodzie swym podobne niespodzianki Moskwie wyrządzać będzie.

Ze strony Polaków zginęło w tej potrzebie 3ch jeźdźców, kilku jest rannych, piechota prawie żadnych strat nie poniosła, bo do wprowadzonych w zasadzkę Moskale strzelała zakryta. Strata jazdy była także mała bardzo porównaniu z moskiewską, bo napadnięci Moskale zniemacka w Wincencie, prawie się nie bronili, tylko uciekali od razu do Prus.

W parę godzin po oddaleniu się wojska narodowego, kilkadziesiąt objeszczyków wróciło do Wincenty i przez zemstę zapaliło tę wioskę. Skutkiem tej pożogi największą stratę ponieśli obywatele Białosuknia i Janczewski; pierwszemu spłonęło kilka domów, drugi utracił dworek i zabudowania gospodarskie wraz z całorocznem zbiorem. Niezaprzeczoną jest rzeczą, że porucznik Medyanow własną ręką zabudowania Janczewskiego podpalił. Wieś Kozioł podobnie Moskale całkowicie w perzynę obrócili.

Jeszcze dodam jeden szczegół: kapitan objeszczyków nazwiskiem Skoryna, jest mocno cierpiący w skutek tego napadu; albowiem w czasie szybkiego natarcia Polaków i popłochu między Moskalami, wpadł, zapewne przez nieuwagę, w dół napełniony do połowy świeżo gaszonym wapnem i tam przez cały czas pobytu Polaków w Wincencie, z nadwężeniem zdrowia, przesiedział.

Cz.

Francya.

Paryż, 4. Października. — Pays i la France zbijają dziś podania dziennika la Presse, w których la France upatruje manewr rosyjski i daje do zrozumienia, że Girardina organ zostaje na żołądź rosyjskim. Już dawniej podejrzewano Girardina że bierze pieniądze od Rosyi. Pays powiada w tej mierze: jesteście upoważnieni do oświadczenia, że żadne nowe nie toczyły się układy między dworami paryskim, londyńskim i wiedeńskim względem Polski i z powodu ostatniej odpowiedzi rosyjskiej. Wszystko, co w tej mierze pisze la Presse, niema podstawy.

— Memorial Diplomatique zaręcza, że w sprawie polskiej nie było nowszych konferencji i wymiany depeesz. Poczytuje za rzecz prawdopodobniejszą, iż Francya oświadczenia Rosyi i Anglii o traktatach z roku 1815. po prostu weźmie do akt i o tem zawiadomi wszystkich podpisanych na traktacie wiedeńskim, nie wyłączając nawet Rosyi.

Austria.

Wiedeń, 28. Września. — Botschafter donosi o angielskiej notcie, która tu wczoraj miała nadejść, a której główną treść stanowi ma wniosek, aby mocarstwa zachodnie i Austria uznały tytuł posiadania, przez Rosyę w traktatach 1815 nabyty, za wygasły i żeby to oświadczyły w Petersburgu. Według wiadomości w wiarogodnych kołach zasięgniętych, spodziewać się można ze strony Anglii komunikacji do podobnego celu, co ów wniosek przez Botschaftera wskazany zmierzających; ale czy wczorajszy kurjer przywiózł rzeczywiście podobną notę lub czy nadeszła tylko wiadomość, która pozwala się spodziewać podobnej noty, o tem jak na teraz niewiele można powiedzieć. Jeszcze bardziej stanowczych komunikacji spodziewają się tu z Francji. Wiadomość, że z Paryża napierają na Austryę, aby uczyniła stanowcze kroki w celu przeprowadzenia postawionych przez nią sześciu punktów, nie jest zupełnie bezzasadną. Jednak kategorycznego żądania dotychczas nie postawiono, a to, co w tym względzie donosi Nation, jeśli nie jest mylnem, to przynajmniej przedczesnem. Dotąd dano z Paryża tylko tyle i to z pewnym naciskiem do zrozumienia, że trzeba zrobić jakiś krok dalszy, a dalsza bezowocowna pisanina not ustać musi. Stanowczo sformułowanych wniosków ani żądań dotąd jeszcze niema. W tutejszej kancelarii spraw zewnętrznych panuje, jak się zdaje, wielka nieporadność; być może, że się robią wielkie zapędy i przygotowania, ażeby w końcu nic nieznaczące, prawie dziecinne uchwały chwilowo ogłoszono za stanowcze. W kołach półurzędowych, co zapewne niebawem odbije się w organach rządowych, tak mniej więcej rozumują: »Austria nie może i niechce wypowiadać wojny Rosyi. Stosunki jej, finanse, nieukończona budowa konstytucyjna, najnowsze wdanie się w sprawę niemiecką, niepozwalają na to. Również jej stosunki i tradycje nie pozwalają na uznanie powstania i uważania go za uprawnioną stronę wojującą. Ale niechce ona także iść wspólnie z Rosyą i stać się spółniczką olbrzymich zbrodni rządu petersburskiego lub w inny jaki sposób zaprzeczać krokom, które dotąd wspólnie z Zachodem poczyniła w sprawie polskiej.

Możnaby mniemać, że przeciw teraz zapadnie jakie energiczne postanowienie w celu wydobycia się z tego dylematu. Gdzież tam! Pomagają sobie sofistycznym wybiegiem wmawiając w siebie, »że Rosya w zasadzie przyjęła sześć punktów« i tylko o tyle zachodzi różnica, że rząd petersburski owe sześć punktów wykonywać chce po stłumieniu powstania; Austria zaś i mocarstwa zachodnie żądają natychmiastowego wykonania. O tem, że ta różnica stanowi rdzeń całej kwestyi, jak się zdaje, nie bardzo tu lubią słuchać. Za to znów głoszą: »Austria niezadługo wysunie naprzód przedewszystkiem religijną stronę sprawy polskiej, kwestyą równego prawa dla kościoła katolickiego, traktatami zagwarantowanego. W dotychczasowych stadyach układów Austria ze względu na Anglię nie mogła podnosić, tak jak sobie zamierzała, strony

religijnej; teraz zaś z całą energią chce się wzięść do poruszenia i załatwienia tej sprawy.«

Obrót ten z świeckiego zamętu na ciasno odgraniczone religijne pole, jakby z pola bitwy do spokojnego zacisza klasztornego, być może, że jest stałym zamiarem hr. Rechberga, ale prawdopodobnie niezadługo da się od tego odwieść. Szlachetny hrabia, ile razy zbliżyła się konieczność rzeczywistego postanowienia miał podobne zamiary i pomysły, jednak w końcu zawsze dawał się odwozić od swych może dobrych, ale w każdym razie bezowocnych i jednostronnych pomysłów.

P. S. Po ukończeniu już listu odbieram jeszcze następującą wiadomość, którą na prędce dopisuję. W ostatni czwartek książę Grammont miał z hr. Rechbergiem konferencyę, na której udzielił mu właśnie co przesłaną notę p. Drouyn de Lhuys tej mniej więcej najgłośniejszej treści: »Dalej tak rzeczy iść nie mogą, trzeba coś zrobić; Austria niech postawi wniosek.« O ten ostatni punkt »stawianie wniosku« opiera się »wiadomość o żądanie przeprowadzenia sześciu punktów i inicjatywy austriackiej«, którą podała Nation.

W tutejszych sferach wiele krwi napsuło ogłoszenie w Monitorze noty rządu narodowego do księcia Czartoryskiego, tak, że książę Grammont dawać miał jakieś w tym względzie wskazówki. Cz.

Kronika miejscowa.

Poznań, 7. Październ. — W tych dniach przybył tu, jak donosi Ost. Ztg. do król. gimnazjum Dr. Brieger oddalony na drodze dyscyplinarnej z posady nauczycielskiej przy gimnazjum w Stolpie. Zaprotestował on przeciw temu przeniesieniu, objął atoli tu posadę tymczasowo dla zabezpieczenia sobie prawa.

Przybyli do Poznania dnia 6. Października.

STERNA HOTEL EUROPEJSKI: Lichtnegger z Thüringen, Raymund z Weissensee, Jasiński z Skoków, Domański z Nierzychowa.

POD CZARNYM ORŁEM: Stahr z Eckstelle, Suchorzewski z Puszczykowa.

HOTEL PARYSKI: Tłoczyński z Czarnkowa, Bilarszewski z Turza, Lenz z Golinę dług, proboszcz Kowalski z Czeszowa, Gieburowski z Brodów, Waliński i Mrowczyński z Pniew, Mateczyńska z Młodocina, Przygodzki z Targowejgórki.

HOTEL BERLIŃSKI: Jouanne z Lussowa, Fährdrieh z Skwierzyny, Berndt z Wągrówca, Wilde z Sremu, Kassinoff z Rosyi, George z Berlina, Forst z Akwizgranu, Schlesinger z Torunia, Böttcher z Wschowy, Jerzykowski z Trzemeszna, Nawrocki z Urbana, Wągrowiecki z Szczytnika, Kiesewetter z Mikuszewa.

POD ŻŁOTYM ORŁEM: Szymański z Bielaw, Jerzykowski z Poznania, Węsierski z Modliszewka, Szoldrzyńska z Golinę.

W MIESZKANIU PRYWATNEM: von Portugal z Berlina, mała Rycerska ul. nr. 6.

Z dnia 7. Października.

BAZAR: Zalewska z Słupcy, Dziembowski z Kłudziny, Sawicki z Rybna, Radoliński i Niemojewski z Kajewa, Miłkowski z Popówka, Radoński z Kociałkowiegórki, Wiesiołowski i Skarzyński z Polski.

BUSCHA HOTEL RZYMSKI: Trampe z Chudopsic, Ewald z Bydgoszczy, Jacoby z Cylichowy, Strich z Berlina, Vaugoin z Wiednia.

HOTEL DU NORD: Ponińska z Komornik, prob. Kantorski z Mokronosa, Prejbisz z Gostynia, Nowacki z Wronek, Moszczeński z Rzeszycy.

POD CZARNYM ORŁEM: Karczewska z Wrześni, Modlibowski z Golinki, Lesser z Markowic, Przybylski z Biechowa, ks. Styczyński z Gniewkowa.

STERNA HOTEL EUROPEJSKI: Gorzeński z Smielowa, Schöneberg z Leszna, Riemer z Hirschberga, Kramme z Merseburga, Tuszkowski z Wrześni.

MYLIUSA HOTEL DREZDEŃSKI: Formes z Berlina, v. Cramer z Chodzieża, Röttschke z Cromlau, Amende z Magdeburga, Laffkowitz z Zielonogóry, Jung z Bielefeldu, Appel z Berlina, Sauer z Gdańska, Rosenheim z Heidingsfeldu.

HOTEL PARYSKI: Winzowski z Wrześni, Kiesewetter z Mikuszewa, Redner i Grodzki z Zbąszynia, ks. Byczyński z Piły, Libelt z Czeszowa, Mittelstädt z Niepruszowa.

HOTEL BERLIŃSKI: Klug z Rabowca, Bartelsen z Staroleki wiel., Hoffmann z Strzyżmina, Mischner z Starogo Tomysła, Meissner z Kiekrza, Dütschke z Rąbczyna, Seidel z Pierzen, Christ z Rogoźna, Franke z Berlina, Dorret z Hoszcza, Wollmann z Borku.

KEILERA HOTEL ANGIELSKI: Gattmann z Grodziska, Lissner z Nowogomiasta, Fischer z Wrocławia, Silberstein z Buku.

Księgarnia N. Kamińskiego i Spółki w Poznaniu (w Bazarze) odebrała i poleca:	
Webera Gospodarz wiejski, poradnik naukowy i praktyczny dla poświęcających się zawodowi rolniczemu	Tal. Sgr. 1 20
F. A. Fellenberg-Ziegler Przechowywanie mierzwy stajennej, metoda Szwajcarska	— 20
A. Vitard. Wykład podręczny drenownictwa, czyli nauka obsączania gruntów	— 25
James-Donald. Zalewnictwo czyli sztuka irygowania gruntów	— 10

OBWIESZCZENIE.

W miesiącu Październiku r. b. poniżej wymienieni piekarze sprzedawać będą chleb żytni i bułki po następujących najcięższych wagach:

1) Chleb po 5 Sgr.		funt. lut.	
Antoni Chwałkowski, Zawady Nr. 109.,	6	—	—
Józef Rychlicki, ul. Półwiejska Nr. 16.,	5	5	—
Wdowa Kostrzewska, Ostrowek Nr. 23.,	5	—	—
Józef Górski, Srodka Nr. 55.,	5	—	—
Ludwik Nowicki, Rynek Nr. 71.,	5	—	—
2) Bułki po 1 Sgr.		funt.	
Józef Rychlicki, ul. Półwiejska Nr. 16.,	18	—	—
Ludwik Rau, Rynek Nr. 9.,	18	—	—

Zresztą odwołuje się do takis pieczywa na miejscach sprzedazy wywieszonych.
Poznań, dnia 6. Października 1863.

Król. Prezes Policji.

v. Baerensprung.

Stowarzyszenie kupieckie w Poznaniu.

Zgromadzenie dnia 6. Października 1863.

Zyto (wępel po 25 szefli) mały obrot. Na Paźdz. 32¹/₆ list. 32 pien., na Paźdz. Listopad 32¹/₆ list. 32 pien., na Listopad Grudzień 32¹/₂ list. 32¹/₄ pien., na Grudzień Styczeń 32²/₃ list. 32¹/₂ pien., na Styczeń Luty 33 list. 32⁵/₆ pien., na wiosnę 34 list. 33³/₄ pien.

Okowita (beczka 8000 proc. Trallesa) lepiej. Na Paźdz. 14 list. 13¹¹/₁₂ pien., na Listopad 13³/₆ list. 13¹⁰/₂₄ pien.; na Grudzień 13⁵/₆ list. 13¹⁹/₂₄ pien., na Styczeń 13⁵/₆ list. 13¹⁵/₂₄ pien., na Luty 13¹¹/₁₂ list. 13³/₆ pien., na Marzec 14¹/₁₂ list. 14 pien.

Wiadomości handlowe.

Berlin, 6. Października.

Pszenica 50—62 tal.
Zyto na Paźdz. i Paźdz. Listopad 36³/₈ tal., na Listopad Grudzień 37—36¹/₂—³/₄ tal., na wiosnę 38—¹/₄ tal.
Jęczmień wielki i mały 33—39 tal.
Groch do gotowania 44—48 tal.
Groch na pastwę 44—48 tal.
Rzepak zimowy 88—90 tal.
Rzepak zimowy 86—88 tal.
Olej lniany 15³/₄ tal.
Okowita na Paźdz. 14¹¹/₁₂ tal., na Paźdz. Listopad 14¹/₂—⁵/₁₂—²/₃ tal., na Listopad Grudzień i Grudzień Styczeń 14¹/₂—²/₃ tal., na Kwiecień Maj 15¹/₆ tal.

CENY TARGOWE

w mieście Poznaniu.

	od		do			
	tal.	sgr. fn.	tal.	sgr. fn.		
Pszenicy pięknej, szefel po 16 garn.	2	1	3	2	3	9
Pszenicy średniej	1	27	6	2	—	—
Pszenicy ordynaryjnej	1	22	6	1	25	—
Zyta przedniego, szefel	1	15	—	1	16	3
Zyta lżejszego	1	10	—	1	12	6
Jęczmienia dużego, szefel	1	5	—	1	10	—
Jęczmienia małego	1	2	6	1	7	6
Owsa, szefel	—	24	—	—	25	—
Grochu do gotowania, szefel	—	—	—	—	—	—
Grochu na pastwę	1	12	6	1	15	—
Rzepak zimowy	—	—	—	—	—	—
Rzepak zimowy	—	—	—	—	—	—
Rzepak latowy	—	—	—	—	—	—
Rzepak latowy	—	—	—	—	—	—
Tatarki, szefel	1	10	—	1	12	6
Koniczyna czerwona, cent. 100 fn.	—	—	—	—	—	—
Koniczyna biała	—	—	—	—	—	—
Ziemniaków, szefel	—	11	—	—	13	—
Masła, garniec	2	10	—	2	20	—
Siana, centnar	—	—	—	—	—	—
Słomy, kopa po 100 funt. w. Z. c.	—	—	—	—	—	—
Oleju rzepiowego, cent. po 100 fn.	—	—	—	—	—	—

Spirytus.

Beczka 100 kwart 80% Tralles.

	Tal. Sgr. F.	do	Tal. Sgr. F.
Dnia 3. Października	13 22 6	do	13 27 6
„ 5. „	13 25	—	14 —
„ 6. „	14 —	—	14 5 —
„ 7. „	14 —	—	14 7 6

Kommissya do ustanowienia ceny spirytusu.